

Nr 38.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1920 kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av ökade kostnader för färdigställandet av pansarbåtarna Gustaf V och Drottning Victoria.
(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 13 februari 1920 dagtecknad proposition (nr 119), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att för bestridande av ökade kostnader för färdigställandet av pansarbåtarna Gustaf V och Drottning Victoria må tagas i anspråk ett belopp av 959,500 kronor av de för byggandet av ytterligare två jagare tillgängliga medel.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Genom beslut vid 1914 års senare riksdag ställdes till Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp av 45,232,000 kronor för nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under 5-årsperioden 1915—1919. Av berörda belopp skulle jämlikt sagda beslut bland annat till byggande av 2 pansarbåtar användas 25,500,000 kronor.

Sedan på grund av inträffade stegringar i material- och arbetspris m. m. de sålunda anvisade medlen icke visat sig tillräckliga, anvisade 1917 års riksdag ytterligare anslag för ändamålet. För pansarbåtarna beräknades härvid ytterligare ett belopp av 1,527,865 kronor, varigenom sammanlagda kostnaderna för desamma skulle uppgå till 27,027,865 kronor.

Enligt vad departementschefen upplyst, hava arbetena å pansarbåtarna numera så fortkridit, att den ena — Drottning Victoria — vilken är under byggnad vid Göteborgs nya verkstadsaktiebolag, blivit sjösatt den 15 september 1917 och den andra — Gustaf V — som bygges vid Kockums mekaniska verkstadsaktiebolag, sjösatts den 31

januari 1918. Pansarbåtarnas färdigställande har blivit omkring tre år fördröjt genom de med kriget sammanhängande förhållandena, varigenom bland annat hinder mött att i behörig tid få i Amerika beställt pansar och maskinmateriel till båtarna transporterat till Sverige. Marinförvaltningen har beräknat, att båda pansarbåtarna skola kunna bli färdigställda under innevarande år.

Utav de av Kungl. Maj:t nu omförmälda ytterligare erforderliga medlen äro 909,500 kronor avsedda för bestridande av merkostnader, uppkomna huvudsakligen genom inträffade stegringar i material- och arbetspris, samt 50,000 kronor för anordnande av hjälpkondensoranläggningar å pansarbåtarna, varigenom skulle kunna vinnas en besparing av omkring 6 ton kol per dygn och fartyg.

Beträffande sättet för gäldandet av de sålunda erforderliga medlen har av departementschefen anförts, att av de i 1914 års nybyggnadsprogram ingående 4 jagarna byggandet av 2 jagare ännu icke blivit igångsatt, enär inkomna anbud å byggandet av desamma väsentligt överskridit härför avsedda medel. För dessa båda jagare funnes, inberäknat av 1917 års riksdag beviljade tilläggsanslag, tillgängligt ett belopp av 4,500,000 kronor. Enligt medgivande vid 1919 års riksdag hade av nämnda belopp tagits i anspråk 290,000 kronor för färdigställandet av torpeder till de 1914 års nybyggnadsprogram tillhörande övriga två jagarna — Wrangel och Wachtmeister — vilka numera vore färdigbyggda och övertagits av flottan. Av förenämnda 4,500,000 kronor återstode alltså odisponerad en summa av (4,500,000 — 290,000) 4,210,000 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må medgiva, att för bestridande av ökade kostnader för färdigställandet av pansarbåtarna Gustaf V och Drottning Victoria må tagas i anspråk ett belopp av 959,500 kronor av de för byggandet av ytterligare två jagare tillgängliga medel.

Stockholm den 19 mars 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 36.
